

Brandes: Jeg hører nu, at der fra konservativ Side ønskes Udvalgsbehandling; jeg vilde ellers paa mit Partis Vegne have anbefalet, at dette Lovforslag var gaaet igennem det høje Ting uden Udvalg, skønt ogsaa jeg har visse Indvendinger at gøre mod Lovforslaget. Jeg er som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti noget i Tvivl om, hvorvidt Øjeblikket er det rette til at foretage en saadan Erhvervstælling. Det maa erindres, at selv om man foretager den nu i Aaret 1924, vil Resultatet først komme til at foreligge om 2—3 Aar, og saa kan det jo nok hænde, at Tallene vil være forældede. Paa den anden Side vil man altid kunne sige dette, og det vilde ikke for mig have været en afgørende Indvending. Min anden Indvending er, at Lovforslaget som nævnt af den ærede Ordfører for Socialdemokraterne ikke medtager Landbruget. Lovforslaget hedder: Forslag til Lov om en Erhvervstælling i Aaret 1924, men ikke desto mindre er det for Danmark afgørende Erhverv ikke medtaget, og de Bevæggrunde, som anføres derfor i Bemærkningerne, synes jeg ikke er helt fyldestgørende. Der anføres, at man til Dels, men ogsaa kun til Dels, faar Oplysninger om Landbrugets statistiske Forhold andetsteds fra, men det synes mig, at den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti har Ret, naar han mener, at de foreliggende Oplysninger paa væsentlige Punkter ikke er udtømmende, saaledes ikke, som han nævnte det, med Hensyn til Arbejdere i Landbruget, Medhjælpere og alt, hvad der henhører herunder. Derfor vil Billedet, som man faar frem ved en saadan Tælling af Erhvervene i dette Aar, blive meget ensidigt. Hvad Landbruget angaar, bliver det ogsaa kendeligt, hvor urimeligt det er at undtage dette fra Tællingen i Aar, naar man ser hen til, at der i Lovforslaget nævnes som Forhold, der skal undersøges, Andelsselskabers Forhold. Dette kan altsaa, siden Landbruget undtages, ikke være Andelsselskaber indenfor Landbruget. Paa den anden Side er de Andelsselskaber, vi har for Landbrugets Vedkomende, saa overvejende betydningsfulde, at det, naar man overhovedet skal beskæftige sig med Andelsselskabers Forhold, maaske ikke er rigtigt at undtage disse.

Naar nu Lovforslaget skal henvises til Udvalg — jeg vilde, som sagt, ikke have foreslaaet det, men kunde være enig i, at man lod det gaa videre uden Udvalg — synes jeg, vi ogsaa bør tage det større Spørgsmaal op, om det ikke var rigtigt, at vi foretog en virkelig Erhvervstælling,

saaledes som Lovforslagets Titel lyder paa, og ikke lader os nøje med den kun delvise Undersøgelse, her finder Sted; men jeg skal i og for sig anbefale Lovforslaget til den velvilligste Behandling fra Landstingets Side.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg takker for den velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet af de forskellige ærede Ordførere. Den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (Carl F. Madsen) var ikke fornøjet med, at Landbruget ikke er medtaget. Jeg kan egentlig ikke anføre stort andre Grunde for, at dette ikke er sket, end dem, som allerede findes i Motiverne, og som efter mit Skøn er fyldestgørende nok. Man maa jo huske paa, at de Oplysninger, der ønskes om Landbruget, i ganske overvejende Grad kan faas ud af det forhaandenværende Materiale, saaledes som der er peget paa i Motiverne. Det ærede Medlem nævnte særlig Spørgsmaalet om Landbrugets Folkehold og Fordelingen der mellem Kvinder og Mænd, men i Tællingskemaerne, som allerede er udsendt, i Spørgeskemaerne til Statistikken for 1923 er der indført adskilligt flere Spørgsmaal end tidligere, saaledes at det vil være muligt at oplyse de Forhold, som det ærede Medlem pegede paa. Dernæst maa man huske paa, at en saadan Erhvervstælling er en stor Affære, som medfører ikke saa lidt Bekostning og Ulejlighed for de paagældende Erhverv, og denne Ulejlighed og Bekostning vilde blive overordentlig stærkt forøget, hvis man i Stedet for de 170 000 Tællinger, der er Tale om, skulde have 470 000 ved at tilføje Landbrugets 300 000. Det vilde ogsaa til en vis Grad virke irriterende, fordi det allermeste af det, der spørges om, allerede er besvaret gennem Udfyldningen af de Skemaer, der er nævnt i Motiverne, og som oplyser de enkelte Forhold vedrørende Landbruget. Det ærede 18de tingvalgte Medlem (Brandes) var inde paa Bemærkninger af lignende Art som dem, der blev fremsat af det ærede 12te tingvalgte Medlem, men jeg tror altsaa, at det er et rigtigt Standpunkt, der her er taget: at man gaar gradvis frem. Nu tager man Handel og Samfærdsel med. Næste Gang vil man muligvis kunne bestemme sig til at tage samtlige Erhverv med, men jeg tror ikke, det vil være hensigtsmæssigt at gøre det nu.

Det ærede 14de tingvalgte Medlem (Tvede) spurgte, om Tidspunktet nu ogsaa var belejligt. Ja, derom kan der jo altid strides, og jeg indrømmer selvfølgelig det